ONDERWEG

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Elst (Gld.)

44e jaargang nr. 6 • juli / augustus 2023

MEDITATIE

Op de vroege ochtend van 6 juni stond ik met een enorme koffer die maar half gevuld was op het station van Nijmegen. Ik zou die dag met de trein naar Nürnberg reizen om van 7 t/m 11 juni samen met een groep collega's aanwezig te zijn op de 38e Kirchentag. Voor mij zou het de derde keer zijn dat ik dit sprankelende festijn mee zou maken: in 2017 was ik erbij in Berlijn, in 2019 in Dortmund (2021 ging niet door in verband met corona) en nu dus in deze stad in de deelstaat Beieren.

De Kirchentag leerde ik kennen door een Duitse collega met wie ik bevriend ben sinds mijn nascholing op Hydepark. 'Dat is echt iets voor jou!' had ze gezegd en ze nam me mee naar Berlijn. Ze had gelijk. Ik vond het fan-tas-tisch! En wist niet wat ik meemaakte: samen met tientallen duizenden andere bezoekers vijf dagen lang door de stad zwerven die doordrenkt is van kerkdiensten, concerten, workshops, podia, discussies, bijbel-studies, lezingen en een gigantische 'Markt der Möglichkeiten' in het beursgebouw. Op straat kraampjes waar groepen en kerken zich presenteren en waar je alles komt te weten over pelgrimeren, experimentele kerkdiensten, diaconale projecten, of vernieuwend jeugd- en jongerenwerk. Eén van de hoogtepunten in Berlijn was zonder twijfel de ontmoeting tussen Barack Obama en Angela Merkel. Ik lees nog vaak de inspirerende dingen na die die twee toen hebben gezegd terwijl ze met elkaar in gesprek waren op het podium dat was opgesteld voor de Brandenburger Tor. Ik hing aan hun lippen…

Ik kan me voorstellen dat het hele gebeuren misschien wat massaal overkomt op u. En in zeker zin is dat zo. Hoewel al die mensen zich natuurlijk verspreiden over een grote stad en het dan ook wel weer meevalt met de massaliteit. Bovendien: het zijn vooral de kleine momenten die het bijwonen van de Kirchentag zo bijzonder maken. Een gesprek van hart tot hart met iemand die je totaal niet kent, maar die toevallig naast je zit en net als jij aan het wachten is totdat het concert begint. Meedoen met een kerkdienst waar avondmaal gevierd wordt met 'geredde levensmiddelen' uit de plaatselijke supermarkt, of bovenop de Turm van Nürnberg opeens een blazersensemble aantreffen dat 'Geest van hierboven' over de stad aan het uittoeteren is. Geloof delen, met wie of wat dan ook, op onverwachte momenten, dat is wat mij daar het meest ontroert.

Maar er is meer dan ontroering alleen. De Kirchentag in Dortmund heeft me ook veranderd als predikant. En dat is begonnen op het moment dat ik langs een kraampje liep waar ik uitgenodigd werd om een persoonlijke zegen te ontvangen. 'Waarom niet?', dacht ik bij mezelf. 'Ik ben zelf altijd degene die een zegen geeft, maar wanneer ontvang ìk nou eigenlijk een zegen?' En zo stond ik daar en voelde de handen van een Duitse collega op mijn hoofd: 'sei gesegnet…. der Herr behüte dich…' Het raakte mij diep. En ik was erdoor verrast dat het mij zo diep raakte. Toen ik weer verder wilde gaan, zei diezelfde collega die mij had gezegend tegen mij: 'Heb moed om zelf ook anderen te zegenen. Aarzel niet. En ga het veel doen…'

En dat deed ik. Terug in Nederland zocht ik naar momenten waarop ik een zegen kon geven. In de oudjaarsdienst creëerde ik de mogelijkheid voor kerkgangers om een persoonlijke zegen te ontvangen om de drempel van oud naar nieuw over te gaan. In de paaswake zegende ik mensen met het water uit het doopvont. Op huisbezoeken vroeg ik waar mensen mee zaten en waar ze een zegen over wilden ontvangen. Eerst nog aarzelend, maar steeds vaker legde ik mijn handen op: 'Wees gezegend… God behoed je…' En ik zag dat het mensen goed deed. En het deed mezelf ook goed! Hier was ik tenslotte ooit predikant voor geworden: om mensen iets van God mee te geven. Om hen te inspireren, te bezielen, om de kracht van de Heilige Geest alle kanten uit te laten waaien. Wat ongelooflijk bijzonder om dat te mogen en te kunnen doen!

Op de late avond van 7 juni stond ik weer op het perron van Nijmegen. Terug uit Nürnberg. Met een hart dat overstroomde van indrukken, gesprekken, gedeeld geloof en nieuwe moed zeulde ik een propvolle en loodzware koffer achter me aan. Vol met aangeschafte vakliteratuur, mijn dagboek en met Lebkuchen en Duitse worst voor het thuisfront. En met een doosje met 52 bemoedigende zegen-wensen. 'Voor tussendoor en onderweg, voor jezelf en om door te geven', staat er op de achterkant.

Want dat is het mooie: je hoeft er geen dominee voor te zijn om zegen te delen: iedereen kan het! Bij deze dus:

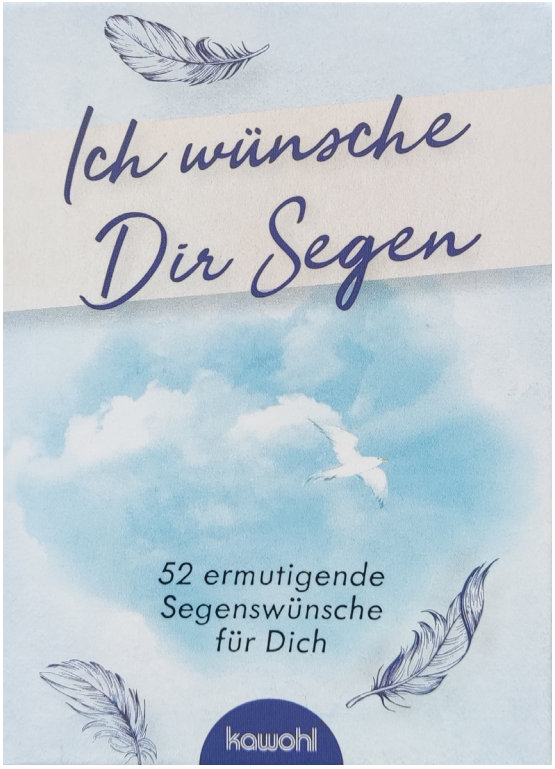

Bij de eerste zonnestraal die achter de horizon vandaan glipt:
Gods zegen rust op jou!

Bij de laatste zonnestraal die verdwijnt achter de einder:
Gods zegen rust op jou!

Bij de lach en de traan op je gezicht, bij je spreken en bij je zwijgen:
Gods zegen rust op jou!

God zegent je en gaat met je mee:
ieder uur van de dag en bij alles wat je doet!

Gods zegen rust op jou!

Hartelijke groet,
Ds. Aafke Zaal

KERKDIENSTEN

De kerkdiensten zijn ook te volgen of terug te kijken via de website www.pg-elst.nl of Kerkdienstgemist.nl

Zondag 2 juli 10.00 uur KERK	overstapviering Ds. A.E.I. Zaal organist: D. Luijmes
12.00 uur KERK	Orgelconcert
Zondag 9 juli 10.00 uur KERK	Ds. P.J.G. Jeroense organist: IJ. ter Haar
Zondag 16 juli 10.00 uur KERK	Ds. P.J.G. Jeroense organist: D. Luijmes
Zondag 23 juli 10.00 uur KERK	Ds. Th. de Zwart organist: D. Luijmes
Zondag 30 juli 10.00 uur KERK	Filosofieviering Ds. P.J.G. Jeroense organist: J. Jansma
Zondag 6 augustus 10.00 uur KERK	Filosofieviering Ds. P.J.G. Jeroense organist: J. Jansma
12.00 uur KERK	Orgelconcert
Zondag 13 augustus 10.00 uur KERK	Filosofieviering Ds. P.J.G. Jeroense organist: IJ. ter Haar
Zondag 20 augustus 10.00 uur KERK	Ds. D.J.A. Snijders organist: IJ. ter Haar

Zondag 27 augustus 10.00 uur KERK	Ds. D.J.A. Snijders organist: D. Luijmes
Zondag 3 september 10.00 uur KERK	Heilig Avondmaal Ds. D.J.A. Snijders organist: D. Luijmes m.m.v. G-Noot
12.00 uur KERK	Orgelconcert
19.00 uur KERK	Ademviering Ds. D.J.A. Snijders organist: D. Luijmes

TOELICHTING DIENSTEN

Filosofievieringen
Zondag 30 juli, 6, 13 augustus Grote Kerk Elst

'Filosofen en theologen hebben veel met elkaar gemeen. Ze zijn allebei op zoek naar de zin en onzin van het leven. Dat doen ze door indringende vragen te stellen. Wie is de mens? Wat is waardevol om voor te leven? Wat is vrijheid? In deze serie vieringen worden een bekende filosoof en bijbel-figuur naast elkaar gezet die veel met elkaar gemeen hebben. Ze gaan met elkaar in gesprek. Een spannende dialoog die nieuwe inzichten brengt. En natuurlijk ook weer nieuwe vragen zal oproepen. Dat krijg je er van als je een theoloog en filosoof aan het woord laat.

De viering is een speelse collage van dialoog, muziek, beeld, Bijbeltekst en overweging. Er worden ideeën en gedachten aangeboden waar de hoorder, 'belever', zelf mee aan de slag mag gaan. Er worden geen 'hapklare antwoorden' gegeven. De filosofievieringen starten met een korte dialoog op het 'filosofie-bankje' waar de filosoof en theoloog kort met elkaar in gesprek gaan over het thema. Ook de gemeente wordt uitgenodigd zich met de dialoog te bemoeien. Om de gedachten steeds even te kunne ordenen wordt de viering regelmatig onderbroken met muziek.

Na de viering is er in De Ruimte koffie en thee en mogen mensen die dit willen plaats nemen op het 'filosofie-bankje' dat in de Sint Maartenshof wordt opgesteld. Even napraten met de filosoof of theoloog onder de blauwe hemel en te midden van het groene lover.

De volgende thema's en filosofen komen in de vieringen aan de orde:

Zondag 30 juli: 'God en het goede'
Filosoof: Socrates
Bijbeltekst: Spreuken 8: 1-11

Zondag 6 augustus: 'Is God dood?'
Filosoof: Friedrich Nietzsche
Bijbeltekst: Psalm 14

Zondag 13 augustus: 'In beweging komen'
Filosoof: Soren Kierkengaard
Bijbeltekst: Openbaring 4: 14-16

We zien uit naar speelse en betekenisvolle 'filosofie-vieringen'
Henk Minnema en Jeroen Jeroense

De torenhaan zegt er het zijne van...

Ik zit hier de hele zomer op mijn toren!

Gelukkig kan ook wie geen verre reizen doet, veel verhalen.

AGENDA ACTIVITEITEN EN BIJEENKOMSTEN JULI EN AUGUSTUS 2023

Er zijn e-mailadressen en telefoonnummers vermeld bij de personen die informatie over een activiteit kunnen geven. De redactie is niet verantwoordelijk voor de data en tijden die in de agenda genoemd worden. De organisatoren van de activiteiten hebben de verantwoordelijkheid.

Hulp gevraagd bij Agenda in de Onderweg
De maandelijkse agenda van de activiteiten en bijeenkomsten wordt door de redactie gemaakt. Dit kan natuurlijk alleen als we weten welke activiteiten en bijeenkomsten er zijn! We willen u dan ook vragen of u ons informatie wilt sturen als u een activiteit organiseert.

Wat hebben we nodig om iets in de agenda op te nemen?
- Soort bijeenkomst, bijvoorbeeld spelletjes middag of filmavond
- Tijd van aanvang en einde
- Plaats
- Korte toelichting van enkele zinnen die de bijeenkomst verduidelijkt
- Informatie, bij wie kan men terecht, graag naam, e-mailadres en telefoonnummer

Toelichting
In de Onderweg is er ook de mogelijkheid om een bijeenkomst wat uitvoeriger te beschrijven. Daar is de rubriek 'Toelichting Agenda' voor bestemd. In een toelichting is het ook gebruikelijk om de data te vermelden en de contactpersoon.
De activiteiten voor de agenda moeten per maand worden ingestuurd.
De deadlines van de Onderweg staan altijd achterin de Onderweg en zijn ook te vinden op de website. Het adres is onderweg@pg-elst.nl
De deadline voor het septembernummer is zondag 20 augustus om 18.00 uur. We gaan ervan uit dat u met ons de agenda weer gaat vullen voor het nieuwe seizoen en hopen op vele mooie bijeenkomsten!
de redactie van Onderweg,
Ina Schoenmaker, Jacquelien Kampen en Dirkje Lindeboom

elke werkdag **Morgengebed**
9.00-9.15 uur De Ruimte
info: Henk Minnema
Een dagelijks moment van bezinning met tekst, zang en gebed.

elke woensdagmorgen **Crea(t)uur**
9.30-12.00 uur De Ruimte
info: Mien Floors of Bertie Weernekers
Neem je hobby mee naar De Ruimte. Om 10.00 uur drinken we een lekker kopje koffie of thee met elkaar.

elke donderdagavond **Eten en Ontmoeten**
17.30-19.30 uur De Ruimte
info: Marja de Leeuwerk
Kom en schuif aan. Samen eten zonder zelf te hoeven koken is makkelijk en brengt gezelligheid. Aanmelden is mogelijk tot 12 uur op de woensdag voorafgaand bij het kerkelijk bureau.

elke vrijdagmorgen **De Stamtafel actueel**
10.00-11.00 uur De Ruimte
info: Jeroen Jeroense
Elke vrijdagochtend een item uit de actualiteit. Geen enkel onderwerp wordt geschuwd. Zoek een plaatsje aan de tafel.

Vrijdag 7 juli, 4 augustus **Ruimtewandeling**
13.00 – 17.00 uur De Ruimte
Inspirerend om met anderen nieuwe wegen te gaan. Al wandelend leer je elkaar beter kennen.

maandag 3 en 17 juli, 7 en 21 augustus **Spelletjesmiddag**
14.30-16.00 uur De Ruimte
info: Els den Daas en Joke Crajé
Kom gezellig naar De Ruimte om aan de stamtafel mee te doen met spelletjes. Er zijn spelletjes aanwezig, maar je kunt ook zelf een leuk spel meenemen.

maandag 17 juli, 21 augustus **Poëzie-middag**
15.00-16.30 uur, De Ruimte
info: Joleen Kruijt, Jeroen Jeroense
Een gedicht brengt vaak beter onder woorden wat we voelen dan een geschreven verhandeling. Veel gedeelten uit de bijbel zijn pure poëzie. Iedereen is welkom. Indien u de gedichten van te voren wilt ontvangen dan kan dit. Stuur dan een verzoekje per mail naar joleenkruijt@gmail.com

dinsdag 18 juli **Vierdaagse, Dag van Elst**
Hele dag,
Meeting, De Ruimte, kerk
info: Romanie van de Kaa,
Lisette Brandsma
jjw@pg-elst.nl
zie pagina 19

maandag 11 september **Vrouw in kerk en samenleving**
14.00 - 16.00 uur,
De Hoeksteen
info: secretariaat@rkparochiemariamagdalena.nl

Toelichting agenda

Vrouw in kerk en samenleving
VKS, komt in het seizoen 2023/24 op de volgende maandag middagen van 14 tot 16 uur bij elkaar in de Hoeksteen te Elst.
11 september,16 oktober, 13 november,
11 december, 8 januari, 12 februari, 11 maart,
8 april, 13 mei, 10 juni.
Wij lezen het boek LEKENPRAAT van Annemiek Schrijver en Hein Stufkens.
Onze groep is oecumenisch en parochie breed.
Wil je mee doen, laat het ons weten via het secretariaat@rkparochiemariamagdalena.nl

Gedicht van de maand

De taal van rouw moet ik nog leren
de taal beheersen, woorden als diep
verdriet vermijden, die gelden
voor elk ander, voor ieder die niet
mij is, ik heb die woorden
vroeger vaak gehoord; drongen
niet door. Een nieuwe taal
met nieuwe woorden leren.

Barsten, craqueleren.
Zo gewend als ik was
in een eind aan ellende
te geloven. Maar deze droogte
is een droogte waar geen eind
aan komt. Dorheid als deze
kom je nooit meer te boven.

En dauw, eens lieflijk
glinsterend troostend
blikkert nu dreigend.
Miljarden kleine druppels
triomferen heel even
vóór ze verdwijnen.

De taal van de rouw
stokt in mijn keel,
toch moet ik die nu leren
en tot de mijne maken.

Uit klaagliedjes Judith Herzberg

Voor een project in samenwerking met de componist Boudewijn Tarenskeen, bewerkte Judith Herzberg de Bijbelse Klaagliederen, net zoals ze eerder met het Hooglied in haar 27 Liefdesliedjes deed. Herzberg werd in dit gedicht geïnspireerd door de vergelijking in de eerste zin van het Bijbelboek : Hoe zit die stad zo eenzaam, die vol volk was, zij is als een weduwe geworden. Waar in de klaagliederen het verlies van de stad wordt betreurd (zo eenzaam als een weduwe), wordt hier het verlies van een rouwende weduwe verwoord.

Maandag 19 juni maakten we deze klaagliedjes van Judith Herzberg tot thema van de poëzie kring.
Joleen Kruijt

UIT DE GEMEENTE

OMZIEN NAAR ELKAAR

Wilt u bezoek, heeft u behoefte aan een gesprek of aandacht? Of heeft u misschien hulp nodig? Onze predikanten helpen u graag verder.

Ds. Jeroen Jeroense,
pjgjeroense.elst@gmail.com
Ds. Aafke Zaal
dominee@zielenzaal.nl
Ds. Dick Snijders
dick-snijders@pg-elst.nl

SAMEN DELEN

Heeft u iets bijzonders meegemaakt dat u wilt delen met andere gemeenteleden? Stuur een berichtje naar onderweg@pg-elst.nl of breng het even langs bij het kerkelijk bureau.

LIEF-EN-LEEDBRIEF

Voor u als gemeentelid bestaat ook de mogelijkheid zich op te geven voor de Lief-en-leedbrief.
De Lief-en-leedbrief verschijnt als aangemelde gemeenteleden lief of leed willen delen met de gemeente en een bericht insturen over bijvoorbeeld een geboorte, huwelijk, ziekte of overlijden in de familie.

U kunt zich opgeven als gemeentelid om ook de Lief-en-leedbrief te ontvangen via het adres liefenleedbrief@pg-elst.nl
Wilt u in de mail uw naam, adres en telefoonnummer vermelden?

In memoriam Maartje van de Pol - van Dijk

Op woensdag 17 mei, de dag voor Hemelvaart, overleed Maartje van de Pol – van Dijk op 89 jarige leeftijd. Vorig jaar op 25 mei 2022, de dag voor Hemelvaart was haar man, Jaap van de Pol, overleden. Op die datum een jaar later hebben we Maartje begraven, vanuit de kerk waar zij samen vaak bij een pilaar in het midden zaten. Zij waren het eerste echtpaar dat na de oorlog in die kerk in de echt verbonden werd. Dezelfde kerk waar in zij gedoopt is en vanwaar we haar nu uitgedragen hebben.

Maartje werd geboren aan de Bemmelseweg in het ondernemersgezin van Dijk waar hard gewerkt werd aan de wederopbouw van Elst. Na de middelbare school in Arnhem en een huishoudkundige opleiding in Deventer trouwde zij en er kwamen vier kinderen in acht jaar tijd. Zij was een toegewijde echtgenote en moeder die met veel plezier het gezin draaiende hield. Daarnaast was zij actief in de Hervormde vrouwendienst (nu PVD) en kwam te hulp waar dat gevraagd werd, trouw en liefdevol, soms samen met haar man, die jaren kerkvoogd was. Met hem bezocht zij theater en concerten. Ze las graag en sprak haar talen, reisde veel en bezocht samen met haar man Australië en Canada waar familie woonde maar ook Rusland en Israël. Met alle kinderen en kleinkindweren maakten ze een onvergetelijke reis naar Kenia.

Een breuk in haar leven was het herseninfarct dat haar in 1980 trof. Geduldig volhardend heeft zij haar leven na een lange weg van herstel weer opgepakt. Later heeft zij de gebreken van de ouderdom en de extra zorg die die met zich meebrengen, ook voor elkaar, vriendelijk en blijmoedig op zich genomen. Het laatste jaar zonder man en niet meer thuis is zwaar geweest. Het laatste weekend, Moederdag, heeft zij het nog heel goed gehad met haar kinderen.

De dienst op 25 mei was bovenal een dankdienst voor haar leven. Acht kleinkinderen staken een kaars aan, twee deden het voor de twee die in het buitenland waren. Haar dochter Carla sprak een prachtig in memoriam uit. Marinus, haar zoon, las woorden van Jezus voor uit het Thomasevangelie. Jan en Bram brachten onder de muziek van 'Pelgrim op aarde' de steen naar de kapel. Jaap sprak het slotwoord uit.

In de dienst hebben we stilgestaan bij Psalm 121, een pelgrimslied, een lied voor de mens onderweg. De pelgrim ziet op tegen de bergen, waarbij hij zich klein voelt terwijl hij zijn weg, zijn levensweg moet vinden. Niet over het einddoel van de reis, dat ver in het verschiet ligt en onbenoemd blijft, gaat het maar over de weg. En hij gaat niet alleen. Een waker is aan zijn zij, de wachter van Israël, 'Ik ben er' is zijn naam. Hij is een schaduw aan je rechterhand. Een schaduw ongrijpbaar, nooit vast te houden, maar wel een schaduw waarin je kunt schuilen, die je beschermt en over je waakt en met wie je kunt praten (bidden). In vertrouwen op die God, die ongrijpbare beschermende schaduw, hebben wij Maartje uit handen gegeven.
Ds. Evert Tuinstra

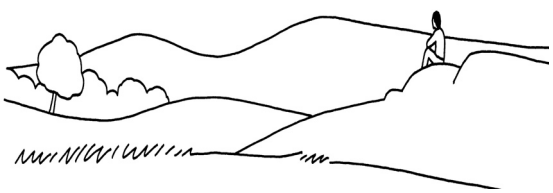

In memoriam Dik Kok
Op 5 juni is overleden de heer Adrianus Dirk Cornelis (Dik) Kok, in de leeftijd van 93 jaar.

Op de rouwkaart stond geschreven: 'Wie ik liefheb ga ik verlaten. Wie ik liefhad ga ik ontmoeten.' Flora was zijn steun en toeverlaat en hij was blij met zijn kinderen en kleinkinderen. Een klap was destijds het plotselinge verlies van zijn zoon Elbert door een auto-ongeluk. In zijn werkzame leven heeft hij op de tankwagen bij Esso gereden. Hij was graag op de weg. In de vakanties ging hij eropuit met de caravanclub. Dik vond het heel erg dat hij door de achteruitgang van zijn gezondheid niet meer met de auto mocht rijden. Hij reageerde soms op spontane ingevingen, maakte een vrolijke indruk en tegelijk kon hij een angstig gemoed hebben. Toen het nog ging waren Dik en Flora vaste kerkgangers. In de kerk werd hij rustig, zei hij. Hij wilde ook graag tot het einde in zijn eigen huis blijven wonen.

Hoewel er al gekeken werd naar opname in het verpleeghuis, is het daar niet van gekomen. Dik stierf rustig in de avond van 5 juni in de armen van Flora.

Op zaterdag 10 juni hielden we de afscheidsdienst in de Grote Kerk. We zongen bekende liederen uit de bundel van Johannes de Heer, dochter Rita las een kort in memoriam voor en IJsbrand ter Haar speelde mooie stukken van Bach. We lazen uit Psalm 23, de Heer is mijn herder. De tekst geeft aan dat we gedragen worden in het leven en voorbij het leven. Aansluitend aan de dienst vond de begrafenis plaats op de Algemene Begraafplaats in Elst.
We wensen Flora, de kinderen en de kleinkinderen de kracht toe om het verlies te dragen.
Ds. Dick Snijders

In de gemeente
Hoewel de rubriek 'uit de gemeente' is, wil ik nu iets schrijven over 'in de gemeente'. Vanaf 20 februari heb ik mijn predikantswerkzaamheden in de gemeente hervat voor 10 uur in de week. Per week breidde dit aantal uit en met ingang van 1 juli aanstaande zal ik weer geheel aanspreekbaar zijn voor alle werkzaamheden: voor bezoeken, korte contacten, kerkdiensten en uitvaartdiensten, overleg en vergaderingen. Dat klinkt heel enthousiast, maar ik moet er wel bij zeggen dat ik van 15 juli tot en met 13 augustus vakantie hou. Dan dus even niet. Ik ben erg dankbaar voor de warme wijze waarop ik telkens weer verwelkomd word, want telkens zijn het weer anderen die mij, of ons – want Jannie is er ook regelmatig bij in de kerkdiensten en bij crea-t-uur – voor het eerst zien. Het geeft aan dat we een plek hebben in de gemeente. Dat hadden we ook in de periode van ziekte gemerkt, en natuurlijk ook wel daarvoor, maar nu toch wel in het bijzonder. Het gaat nu goed met ons, Jannie staat open naar het leven, de mensen, de wereld en daardoor heb ik ook weer de ruimte en de vrijheid. De eerste kerkdienst waarin ik voor zal gaan is op 20 augustus en dan ben ik er meteen een paar keer achter elkaar. Alle gelegenheid voor een hernieuwde kennismaking dus!

In de afgelopen tijd heb ik met name bezoeken afgelegd en persoonlijk gesprekken gevoerd. Dat is me goed bevallen. De komende tijd wil ik dat blijven doen, hoewel ook de kerkdiensten en het winterwerk tijd zullen vragen. Schroom daarom niet om contact op te nemen als u graag bezoek zou willen krijgen of een gesprek in De Ruimte wil voeren. Ik maak graag een afspraak.
Ds. Dick Snijders

Onze jarigen van 90 jaar en ouder
Op 17 juli hoopt mevrouw W. van der Horst-Adams de leeftijd van 90 jaar te bereiken.

Op 22 juli hoopt mevrouw D.G. Hendriks-Doeze Jager de leeftijd van 95 jaar te bereiken.

En op 28 juli hoopt mevrouw W.G. Kleinhof de leeftijd van 92 jaar te bereiken.

De heer J.W. van Oort hoopt op 24 augustus 92 jaar te worden.
Het redactieteam van Onderweg feliciteert hen van harte met deze feestelijke dag. Het wordt erg gewaardeerd dat er een kaartje wordt gestuurd door gemeenteleden.

Bedanken
Op 23 mei overleed onze creatieve en lieve moeder van 90 jaar in haar huis in Middelburg. In haar lange leven heeft ze haar talenten mogen ontwikkelen. We hebben haar in besloten kring in het kerkje van het Walcherse dorpje Gapinge herdacht. Waarna ze naast haar man op de begraafplaats van dit dorp is begraven te midden van bloeiend fluitenkruid en meidoorn.
Ze verlangde al een hele tijd om naar het 'Licht te gaan' zoals ze dat vertelde. Ze rust nu in vrede in het Licht van de liefde van de Eeuwige. We willen iedereen op deze manier bedanken voor de lieve kaarten, mails, appjes en telefoontjes. Het heeft ons goed gedaan.
Jeroen Jeroense & Karin Spelt

Hartelijk dank
Graag willen mijn vrouw en ik de PVD bedanken voor het mooie bloemstukje waarmee wij (namens de kerk) de zaterdag vóór ons 25-jarig huwelijk verrast werden.
Het scheepje waarin het bloemstukje verwerkt is, deed ons direct denken aan het bootje op onze trouwkaart van destijds, die in plaats van plantjes voorzien was van twee zeilen.

Des te meer maakte deze attentie van de kerk ons bewust hoe dankbaar wij mogen zijn dat dit heugelijke feit ons door Onze Lieve Heer (mijn vrouw Petra is van katholieke huize) gegund is.
Petra en Karel Gommer

KERKENRAAD

Uit de Kerkenraad
Op het moment dat ik dit artikel schrijf, heeft de laatste vergadering voor de zomer nog niet plaatsgevonden. In de komende vergadering denken we (nogmaals) na over hoe om te gaan met de 'overblijfselen' van de pandemieperiode: handen schudden, gebruik van de preekstoel, fysiek collecteren, streaming en ga zo maar door. Daarover dus later meer. Maar dat neemt niet weg dat er belangrijk nieuws te melden is: vanaf 1 juli is ds. Dick Snijders weer volledig hersteld en kan hij dus al zijn werkzaamheden weer hervatten. Daarmee wensen wij hem en ons geluk. Maar we prijzen ons ook gelukkig met de betrokken, professionele en 'frisse' inbreng van ds. Aafke Zaal de afgelopen maanden. Het toeval wil dat zij in de dienst van zondag 2 juli zal voorgaan. We zullen die gelegenheid dan ook benutten om afscheid van haar te nemen en haar te bedanken voor haar inzet voor onze gemeente.
Peter de Leeuwerk

ONZE UITDAGING

Wij staan voor een uitdaging!
Aan het einde van dit jaar komen er drie functies van voorzitter vacant. Dit zijn de functies van voorzitter kerkenraad, voorzitter diaconie en voorzitter kerkrentmeesters. We willen ervoor zorgen dat de huidige voorzitters op tijd en met een gerust hart hun taken over kunnen dragen aan hun opvolgers.

Onze Uitdaging
Vanuit de kerkenraad vormen wij de commissie die op zoek gaat naar kandidaten voor deze functies. Aan het einde van dit jaar willen wij drie gemeenteleden verwelkomen in onze kerkenraad die de voorzitterstaken met nieuwe energie en een frisse blik oppakken. Uiteraard ondersteund door de kerkenraadsleden, predikanten en jeugdjongerenwerker.

Wij gaan de uitdaging aan! **Wij vragen u als gemeenteleden om eens om u heen of misschien in de spiegel te kijken.** Wij gaan graag in gesprek met gemeenteleden die zich aangesproken voelen om zich als voorzitter in te zetten in onze gemeente.

ONZE UITDAGING

Heeft u een suggestie of heeft u interesse, geef dat dan aan ons door.
U kunt ons aanspreken, bellen of mailen!!

Namen
Ellen Burger
Leny Janssen
Arjen Dijkstra
Wilmy Verschoor

Arjen Dijkstra

KERKRENTMEESTERS

Gastvrouwen / gastheren gevraagd voor De Ruimte
Ook voor het nieuwe seizoen staan er al weer verschillende activiteiten gepland in ons gebouw De Ruimte.

Om de gasten te voorzien van koffie/thee en een drankje zijn wij op zoek naar uitbreiding van de groep gastvrouwen/gastheren. Een gezellige en dankbare taak! Wanneer er voor activiteiten gastvrouwen/gastheren gevraagd worden ontvang je van te voren een mail, waarop je kunt reageren als je beschikbaar bent.

Wil je meer weten neem dan even contact op!

Met vriendelijke groet,
Finy Verhoeff
0481-371357 (dinsdag- t/m vrijdagmorgen)
deruimte@pg-elst.nl

CPO
(COLLEGE VAN PREDIKANTEN EN OUDERLINGEN)

TAS TO GO!
Omdat veel mensen de Stille Week Tas een leuk idee vonden, heb ik nu voor u de Tas-to-Go samengesteld! Mooi om de zomer mee in te gaan!

Wat is het?
De Tas-to-Go is een tas waarmee u samen met iemand anders een uur van verbinding kunt beleven. Dat kunt u doen met iemand uit de gemeente, maar u kunt het ook met iemand anders doen: een familielid, een buur, iemand van een andere kerk, of wie u ook maar hiervoor wil uitnodigen. U kunt ook meer mensen uitnodigen om mee te doen! De opzet is heel eenvoudig en voor iedereen te begrijpen. En als u wil, kunt u er zelf een variatie op maken en aanpassen naar uw eigen wensen of ideeën.

Hoe werkt het?
Heel simpel: u kunt bij het kerkelijk bureau de tas lenen. Er zijn drie varianten: voor doeners, denkers en dromers. Er is ook nog een vierde variant, dat is de 'voor jezelf-tas'. Deze tas kunt u lenen als u uzelf een uurtje van bezinning en inkeer gunt. Hiervoor hebt u dus niet persé andere mensen nodig.
In de tas zit een instructieboekje waarin precies staat hoe u de inhoud van de tas kunt gebruiken. Als u de instructies volgt, dan ontstaat er vanzelf een uurtje van verbondenheid en inspiratie voor

uzelf en met degene met wie u de tas deelt. Het uur begint met een kort liturgisch moment (5 minuten) en daarna zit er een doe-, denk- of droomopdracht in. De opdrachten kunnen zowel buiten als binnen uitgevoerd worden.

Wat heb ik ervoor nodig om het te gebruiken?
Niets bijzonders. U hoeft geen uitzonderlijke gelovige te zijn, heel veel bijbelkennis te hebben, of een trouwe kerkganger te zijn... iedereen kan de tas lenen en ermee aan de slag gaan. Wel de tas netjes en compleet weer terugbrengen, natuurlijk, zodat meer mensen ervan kunnen genieten.

Waarom is deze tas er?
Omdat ik het leuk vond om u als gemeente nog een cadeau te geven voordat ik afscheid neem. Ik hoop dat veel mensen de tas gaan lenen!

Hartelijke groet, Ds. Aafke Zaal

Diaconie

Nacht van de Vluchteling 2023
Op 12 juni hebben we in De Ruimte een informatie-avond gehouden over de Nacht van de Vluchteling.

We hebben in een aantal filmpjes laten zien hoe Stichting Vluchteling te werk gaat om de vluchtelingen in de verschillende gebieden op te vangen. De Stichting richt zich volledig op opvang in de regio.

Dit jaar zijn de volgende landen geselecteerd om de opbrengst van de Nacht van de Vluchteling aan te besteden:
- Soedan – Opvang van gevluchte Soedanezen in het buurland Tsjaad.
- Syrië en Turkije – Na de oorlog in Syrië hebben ze nog steeds te maken met de gevolgen van de zware aardbeving.
- Ethiopië – Door de erge droogte en de voedseltekorten zijn er 13 miljoen mensen in dat land op zoek naar voedsel.
- Burkino Faso – Door gewelddadige groepen zijn 1,8 miljoen mensen op de vlucht geslagen.
- Myanmar – Na de staatsgreep is er veel verzet tegen het militaire regime. Hierdoor zijn 1,5 miljoen mensen op de vlucht geslagen.

Tijdens de avond zijn er drie vluchtelingen geïnterviewd. De indrukwekkende verhalen van wat jonge mensen al in hun leven hebben meegemaakt maken je stil. Ze laten ons een klein beetje beseffen wat het betekent om alles te moeten achterlaten.

De houseband verzorgde de muzikale omlijsting van deze avond met een vijftal nummers, waaronder het nummer Geef licht.

Ons team 'Geef licht': boven v.l.n.r. Sem van Schaijk, Arjen Dijkstra, Arjen Faber.
Onder v.l.n.r. Marjolein Berk, Henriëtte Nonnekens, Hester Liebeton, Jan Liebeton. Ieder gaf zijn of haar eigen motivatie om mee te lopen in dit team.

Aan het eind van de avond hebben we met een deel van de bezoekers een wandeling door Elst gemaakt. Tijdens de wandeling werd nog volop nagepraat over de avond en werden verhalen tussen verschillende culturen uitgewisseld.

De Finish
Na een gezamenlijke start hebben we ieder in ons eigen tempo de nacht van de vluchteling gelopen. We hebben als team bijna € 5.000,- opgehaald. De opbrengst van de landelijke actie Nacht van de Vluchteling 2023 is ongeveer € 1,3 miljoen.

Alle gulle gevers aan ons team: HARTELIJK DANK. Lopers voor volgend jaar kunnen zich weer melden bij één van ons.
Arjen Dijkstra

Foto-expositie en samen eten
Op 30 mei was er een gezamenlijke maaltijd in De Ruimte met gemeenteleden, mensen met een vluchtelingenachtergrond en leden van de Rotary.

Net als de vorige avonden nam iedereen iets mee. Er stonden heerlijke wereldgerechten op tafel. De avond begon met een feestelijke afsluiting van een maatschappelijk diensttijdproject met zeven jongeren met een vluchtelingenachtergrond.

De afronding was tegelijkertijd het begin van een foto-expositie. De jongeren volgden workshops waarin ze persoonlijke verhalen uitwisselden en in gesprek gingen over (kern)waarden. Dit persoonlijke verhaal is vervat in prachtige foto's met teksten die je raken.

De foto's staan de komende tijd nog in De Ruimte. Samuel, Mohammed, Melhem, Natnael, Patricia, Patrick en Prisca hebben vol trots hun eigen foto gepresenteerd en kregen een Europass-certificaat uitgereikt.
Linda Medendorp,
Vrijwilliger VluchtelingenWerk Nederland

Diaconiecollecte juli

Dorcas; Oekraïne
In Oekraïne was het op politiek gebied al decennia onrustig. Sinds 1991 is het land onafhankelijk, maar over het oosten van het land waren de meningen nog steeds verdeeld. Een deel van de bevolking wilde bij Rusland horen. Hierdoor waren het Oekraïense leger en de door Rusland gesteunde separatisten in gevecht.
Inmiddels woedt er in Oekraïne een verschrikkelijke oorlog. Er is een grote stroom van vluchtelingen op gang gekomen. Meer dan een miljoen Oekraïners zoeken een veilige plek in het westen van het land of in een van de buurlanden.
Ferenc Katko, landendirecteur van Dorcas in Oekraïne: 'Dit is een nachtmerrie, alles is onzeker. Veel van onze projectdeelnemers zijn ouderen. Zij hebben geen geld en ook niet de lichamelijke conditie om te vluchten. Soms kunnen ze niet eens eten kopen.'
De grote humanitaire ramp in Oekraïne en buurlanden vraagt om actie. Samen met de andere organisaties van het Christelijk Noodhulpcluster verleent Dorcas noodhulp in de vorm van opvang, voedsel, drinken, dekens, bedden en traumazorg voor de gevluchte Oekraïners.
Zie ook: https://dorcas.nl voor meer informatie

Diaconiecollecte augustus

Stichting Mangochi Malawi
Onderwijs maakt het verschil.
De stichting wil dat meer mensen in Malawi zelfvoorzienend worden. We richten ons hierbij op onderwijs. Door het verstrekken van studiebeurzen, ontwikkelen kansarme jongeren hun kracht. Zo kunnen zij hun eigen toekomst en die van hun omgeving veranderen. We geloven dat toegang tot goede scholen een sleutel is voor duurzame armoedebestrijding. We kiezen daarbij voor kleinschaligheid en een persoonlijke benadering. Ons werkveld is Mangochi, een district in het zuiden van Malawi.

We bieden talentvolle jongeren een beurs aan voor een kwalitatief goede school. Omdat onze leerlingen horen bij de armsten van de wereld, is het belangrijk dat zij daar intern wonen. Zo kunnen zij zich goed op het schoolwerk richten en worden zij niet afgeleid door de zorgen thuis. Bovendien zijn zij verzekerd van voeding én beschermd tegen vroeg-huwelijken. De jongeren worden bij hun studie begeleid door onze lokale coördinator. De impact van een diploma is groot. Het geeft hen toegang tot betaald werk; iets wat voor de meeste mensen in het dorp niet is weggelegd. We kennen alle leerlingen persoonlijk. Tijdens onze bezoeken zien we hen groeien in zelfvertrouwen en waardigheid. Wat een hoopvol perspectief dat zij straks hun familie kunnen onderhouden en zo de armoede gaan ontstijgen.
Zie ook: www.mangochi-malawi.nl voor meer informatie

Uitgangscollectes juli

2 juli: KIA: Pakistaanse christenen
De partnerorganisatie van Kerk in Actie, het Open Theologisch Seminarie (OTS) wil Pakistaanse christenen met trainingen en opleidingen versterken in hun geloof. OTS ontwikkelt trainingen voor gemeenteleden. Een belangrijke doelgroep zijn jongeren. De trainingen geven hen kennis over het geloof en leren hen na te denken over wat het geloof inhoudt in hun dagelijks leven. Het materiaal wordt gebruikt door veel kerkgenootschappen in Pakistan, door protestantse, katholieke, pinksterkerken en het Leger des Heils. OTS traint vrijwilligers van kerkelijke gemeenten die de trainingen vervolgens in hun eigen gemeente kunnen geven. Jaarlijks volgen meer dan 6.000 studenten een cursus van OTS. OTS speelt zo een belangrijke rol bij het opleiden en toerusten van christelijke leiders in dit land waar christenen een kleine minderheid zijn. Daarbij maken ze ook gebruik van digitale media. Veel schriftelijke cursussen zijn beschikbaar via het internet. Zo kunnen ook moslims en hindoes die belangstelling hebben voor het christendom het materiaal gebruiken.
Zie ook: https://kerkinactie.protestantsekerk.nl voor meer informatie

9 juli: Dorcas; Moldavië
Buurland Moldavië heeft veel vluchtelingen uit Oekraïne opgevangen. Voor de lokale Dorcas-medewerkers was dat een enorme omschakeling. Ze moesten van de een op de andere dag noodhulp verlenen, terwijl er bovendien ook nog angst was voor een Russische inval in hun eigen land. Noodhulpexpert Natalia Sorbala vertelt meer over de situatie en het werk in Moldavië voor vluchtelingen. 'Sinds het uitbreken van de oorlog is het leven stressvoller geworden. De prijzen zijn enorm gestegen en de inflatie is momenteel meer dan 34 procent. We kunnen niet meer zo veel kopen als voor de oorlog. We maken ons ook erge zorgen over de hoge prijzen voor energie en we zijn hard op zoek naar alternatieven voor de verwarming. De winter komt eraan en dan hebben we echt wel verwarming nodig', vertelt Natalia.

Materiële en mentale hulp
Natalia is sinds het uitbreken van de oorlog betrokken bij de noodhulp aan vluchtelingen uit Oekraïne. In de eerste twee maanden heeft zij samen met het team voedsel en andere belangrijke basisgoederen uitgedeeld aan meer dan 3.000 mensen. Sinds half mei verlenen ze via lokale partners hulp aan 10 verschillende opvanglocaties in Moldavië.
Zie ook: https://dorcas.nl voor meer informatie

16 juli: Vierdaagsedoel jeugd (wordt nog nader ingevuld)

23 juli: Betuwe Wereldwijd: Gereedschap
Het werk van de Stichting Betuwe Wereldwijd bestaat uit het ophalen, reviseren, verpakken en verzenden van gebruikte technische goederen: handgereedschappen (ook elektrisch), naai- en breimachines, computers, fietsen en kleine machines.

De gereviseerde goederen worden verzonden naar projecten in ontwikkelingslanden. Deze ontwikkelingsprojecten bieden structurele hulp bij de verbetering van sociale en economische omstandigheden. Betuwe Wereldwijd zendt goederen, bestemd voor gebruik in het technisch onderwijs, in coöperaties en organisaties, die armoedebestrijding en werkgelegenheid bevorderen.
Zie ook: www.betuwewereldwijd.nl voor meer informatie

30 juli: Leren en inspireren
De kerkrentmeesters van de Protestantse gemeente Elst faciliteren veel activiteiten binnen de kerk. Deze zondag collecteren we voor Leren en Inspireren. Het hele jaar door kunt u deelnemen aan activiteiten van zeer verschillende aard. Ontmoetingen met mensen en kennismaken met andere ideeën. De meeste bijeenkomsten zijn vrij toegankelijk, maar ze kosten onze gemeente wel geld. Hoewel nog niet zeker is wat de mogelijkheden zijn voor het komende seizoen, wordt al wel gewerkt aan een nieuw programma. Help deze activiteiten mogelijk te blijven maken.

Uitgangscollectes augustus

6 augustus: Nationaal Noodfonds Kinderhulp
Elk kind verdient een jeugd zonder zorgen. Gelijk te zijn, aan vriendjes of vriendinnetjes. Ook een fiets, eens nieuwe kleren. Eindelijk een dagje uit, een nieuw dekbed of tóch een cadeautje van de Sint.

Kinderhulp is er voor alle kinderen en jongeren in Nederland tussen de 0 en 21 jaar die in armoede opgroeien. We helpen ze, onvoorwaardelijk. Zodat ook zij erbij horen en gelijke kansen krijgen voor de toekomst. Net als ieder ander kind.

1 op de 12 kinderen in Nederland groeit op in armoede (bron: SCP, Armoede in kaart 2019). Dat zijn ruim 300.000 kinderen tot 21 jaar die een verre van zorgeloze jeugd hebben. Ze maken er het beste van, maar merken altijd en overal dat er thuis niet genoeg geld is. Vrienden thuis uitnodigen is spannend, want er is zo weinig. Voor een warme winterjas als het écht koud begint te worden, is niet altijd genoeg geld. Ook een fiets, om met vrienden mee naar school te kunnen fietsen, is niet vanzelfsprekend. Laat staan verder kunnen studeren na de middelbare school...

Kinderhulp helpt met iets groots, of iets kleins. Iets dat ze de kracht geeft om mee te doen. Bijvoorbeeld een dagje uit, fiets, opleiding, leesboek, warme winterjas of cadeautje van de Sint. Dingen die heel gewoon lijken, maar toch het verschil maken voor de kinderen. Nu en in hun toekomst.

Wanneer andere instanties niet kunnen helpen, is Kinderhulp er. Onvoorwaardelijk. We helpen met waar een kind behoefte aan heeft. En altijd via maatschappelijke organisaties. Bijvoorbeeld een maatschappelijk werker, bewindvoerder, wijkteam van de gemeente of jeugdhulpverlener.
Zie ook: https://kinderhulp.nl/ voor meer informatie

13 augustus: Ronald McDonaldhuis Arnhem
Het Boshuus is een van de drie aangepaste vakantiehuizen van het Ronald McDonald Kinderfonds en biedt gezinnen met een zorgintensief kind (0 – 25 jaar) een mooi, aangepast vakantieappartement tegen een laagdrempelige prijs.
Ook jongvolwassenen met een beperking zijn er het hele jaar door welkom. Er werken twee betaalde krachten en ongeveer 50 vrijwilligers. Met de Veluwe om de hoek en de bossen naast de deur biedt dit fraaie gebied tal van mogelijkheden voor een gevarieerde vakantie.
Gewoon lekker uitrusten kan natuurlijk ook. Je bent er hier 'even helemaal uit'.
Zie ook: https://www.kinderfonds.nl/vakantiehuis-boshuus/over-het-boshuus

20 augustus: Protestantse vrijwilligersdienst
Elk jaar bezoeken de vrijwilligers van de PVD gemeenteleden die 80 jaar of ouder zijn en die daar prijs op stellen. Zij brengen dan de Elisabeth rond die door ouderen graag gelezen wordt. Rond de Kerstdagen bezorgen we een kerst-attentie bij oudere gemeenteleden.

De PVD besteedt ook aandacht bij feestelijke gebeurtenissen zoals geboorte of jubileum.
Een bloemetje of een cadeau, maar vooral de belangstelling wordt altijd erg op prijs gesteld.
Een prachtig stukje pastoraat. Aandacht, elkaar ontmoeten en zorgen dat zo veel mogelijk mensen gezien en gehoord worden, dat is en blijft van grote waarde!
Zie ook: www.pg-elst.nl voor meer informatie.

27 augustus: Stichting De Instap: ex-gedetineerden
De Instap wil ex-gedetineerden helpen met een naadloze overstap vanuit het strafrechtelijke traject naar de maatschappelijke voorzieningen. Door in ieder geval begeleiding op de vijf belangrijkste leefgebieden:
- Geld: inkomen en schulden (uitkering en schuldsanering)
- Een plek om te wonen,
- Zorg (huisarts, tandarts, apotheek, verzekering),
- Identiteitspapieren (paspoort of ID),
- Dagbesteding (werk, of bijvoorbeeld een zorgboerderij).

Door deze begeleiding binnen 72 uur op te starten, wordt de kans op terugval in criminaliteit kleiner. En dus de kans op een fijn leven groter.
Zie ook: http://deinstap.org/ voor meer informatie

Collectebonnen
Kerkgangers die gebruik willen maken van collectebonnen kunnen deze in de volgende coupures bestellen: Kaarten met 20 bonnen van € 0,50 (€ 10,-) of € 0,75 (€ 15,-) of € 1,- (€ 20,-) of € 2,- (€ 40,-) door storting op bankrekeningnummer NL71 RABO 0373719019 ten name van Collectebonnen Protestantse Gemeente Elst, onder vermelding van adres, aantal en soort. Uw bestelling wordt zo spoedig mogelijk bij u thuis bezorgd.
Voor nadere informatie A.M. Brandt.

COLUMN

Onverwachte omdraaiingen

Even heb ik op het punt gestaan mijn laatste column voor de zomer te laten schrijven door ChatGPT, u weet wel, dat instrument dat de laatste tijd zo veel stof doet opwaaien omdat dit het menselijk denken overbodig zou maken. Maar eerlijk gezegd durf ik het niet aan, want stel nu eens dat ik hem de opdracht zou geven 'schrijf een column in de stijl van Peter de Leeuwerk en verwerk er deze keer wat zomerse en hoopvolle gedachten in' en dat het resultaat niet van echt te onderscheiden zou zijn. Dan zou ik al die keren alle moeite voor niets hebben gedaan, en dat zou toch een onverteerbare gedachte zijn. Dus wees gerust – of misschien juist wel niet – dit is opnieuw een zelf geschreven stukje.

Dat wil zeggen, niet zonder hulp van iemand die ik erg bewonder en die volgens mij door geen enkel AI-instrument te vervangen is: cabaretier Herman Finkers. Een paar weken geleden was hij, samen met de fantastische vrouwenzanggroep Wishfull Singing, te gast in de Elster katholieke kerk met zijn op Gregoriaanse leest geschoeide liturgisch-muzikaal programma 'Missa in Mysterium'. Even terzijde: in de kerkbank voor mij zat Trouw-columnist Stijn Fens. Na afloop van het concert tikte ik hem om de schouder en zei dat hij ongetwijfeld inspiratie had opgedaan voor zijn wekelijkse column over het kerkelijk leven. Daarbij liet ik de woorden 'net als ik' maar achterwege, want ik vermoed dat ik Trouw vaker lees dan hij Onderweg. Hij dacht van wel, zoals later ook bleek. Helaas voor de trouwe Trouw-lezers, hij eindigde zijn column met de grap die ik ook niet kon laten liggen, zoals u zo meteen zult merken. Weet dan in elk geval dat ik lekker eerder was. Maar alle gekheid op een stokje: natuurlijk niet eerder dan de gewaardeerde grappenmaker zelf. Want waarom kan Finkers rekenen op mijn bewondering? Zijn humor is niet kwetsend, zijn grappen gaan nooit ten koste van anderen en worden nimmer omlijst door krachttermen. Eigenlijk is zijn humor gebaseerd op onverwachte omdraaiingen van taal. Maar toch is het bij hem geen flauw taalspelletje, want juist de onverwachtheid van zijn omdraaiingen zorgt ervoor dat hij zijn gehoor in een fractie van een seconde op een ander been zet. Voordat zwaarmoedigheid de kans krijgt post te vatten in je hersenpan, wijst hij de weg naar lichtvoetigheid, in muzikale termen van mineur naar majeur. En ter illustratie daarvan nu dan het voorbeeld dat Stijn Fens ook al benoemde. Finkers zorgde met zijn zangeressen voor een ingetogen, serene, traditionele mis, voorzien van symboliek, gewaden en wierook. Tijdens het slotgebed sprak Finkers de woorden: 'lieve God, wilt u zijn met alle mensen die het moeilijk hebben, maar vooral met alle mensen die moeilijk doen'. Wie wordt door zo'n onverwachte wending, die bovendien een grote kern van waarheid in zich bergt, nu niet opgetild? Ik zou willen zeggen 'u had er bij moeten zijn', maar dat kan niet want alle plaatsen waren bezet.

Tijdens de laatste gemeenteavond zei een gemeentelid dat hij tegenwoordig zo kan genieten van humor in de kerk. Samen lachen, om een grap van de predikant, om het gedrag van de kinderen, desnoods om iets dat mis gaat, mocht vroeger niet. Maar lachen, klappen, bewegen kunnen zo bevrijdend werken dat het je helpt om de nieuwe week weer opgewekt in te gaan. Ook Finkers laat zien dat geloven alles te maken heeft met liefde, blijdschap, jezelf kunnen zijn, en dat eerbied en humor elkaar eerder versterken dan dat zij elkaar in de weg staan. Op de stelling dat God verzonnen is, antwoordt Finkers met een 'tegenstelling': de muziek van Bach en Mozart is toch ook verzonnen, en toch bestaan ze. De Bijbel, onze bron, lezen als een feitenrelaas brengt je misschien dichter bij de werkelijkheid, maar verder van de waarheid.

Het laatste dat ik wil is deze zomerse column eindigen in mineur. Maar zoals ook in de muziek van de grote Bach komt een majeur-akkoord het beste tot zijn recht na een reeks akkoorden in mineur. We leven in zorgelijke tijden; op het moment dat ik dit schrijf is nog maar een dag geleden een grote stuwdam in Oekraïne opgeblazen. Meer hoef ik toch niet te zeggen. Maar het lachen mag ons niet vergaan, niet de onverschillige weglach-lach, maar de ondanks alles blijmoedige lach die niet verwijdert maar verbindt en die niet verstomt maar aansteekt. Met deze wens sturen wij elkaar de zomer in, een zomer die hopelijk ook zijn weg vindt in onze hoofden en in onze harten.

Peter de Leeuwerk

JEUGD

Crèche

Uw kinderen (0-4 jaar) zijn van harte welkom bij de crèche in De Ruimte. U kunt uw kind voor de dienst (tussen 9.45-10.00 uur) brengen en na de dienst weer ophalen.

Kinderkerk

Tijdens de kerkdienst is er kinderkerk voor kinderen van 4 t/m 12 jaar.
We beginnen in de kerk en gaan daarna naar De Ruimte.

Zoals in de vorige Onderweg geschreven hebben we tijdens Pinksteren onze jeugd-en jongerenwerker Lisette welkom geheten door als kinderkerk het lied 'Ik wens jou' voor haar te zingen. We zijn blij dat ze er is en wensen haar veel succes in haar baan. Daarna hebben we in de kinderkerk mooie vlaggen gemaakt waarmee we al zwaaiend de kerk in kwamen. Jeroen had ons eerst uitleg hierover geven. De geest zie je niet maar hij is er wel. Het is als de wind je ziet hem niet maar je voelt hem wel. Na de dienst mochten alle kerkgangers door de vlaggenboog naar buiten lopen.

Overstapviering

Zondag 2 juli is de overstapviering van de kinderkerk en basiscatechese naar The Meeting. Hierin zal er een best grote groep kinderen de kinderkerk verlaten. De kinderen zijn samen met Hester en Loes van de basiscatechese, dominee Aafke en ons de dienst al aan het voorbereiden. Jelmer, Julia, Tijn, Isa, Iris, Marius en Annemijn wij wensen jullie heel veel plezier in The Meeting.

Voor de andere kinderen blijft de kinderkerk gewoon doorgaan. We hebben nog wel een zomerstop in de vakantie. Er is geen kinderkerk van zondag 23 juli tot en met zondag 20 augustus. 27 augustus is er weer voor het eerst kinderkerk. Tijdens de weken dat er geen kinderkerk is, zal er voor de kinderen die toch meegaan naar de kerk een tekening/puzzel achter in de kerk liggen. Deze kunnen gewoon gepakt worden.
Na de zomer zal er in de kinderkerk weer een startzondag zijn. Hierover volgt meer in de volgende Onderweg.
Wij wensen iedereen een hele fijne zomer.
De leiding van de kinderkerk

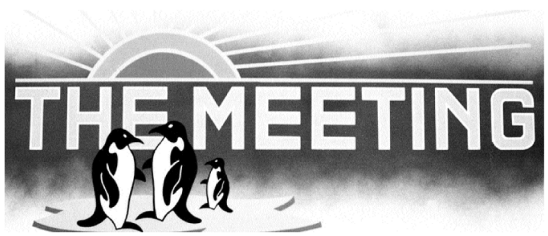

The Meeting is dé plek voor jongeren vanaf 12 jaar. Het is een plek om elkaar te ontmoeten op een ontspannen manier, maar ook om goede gesprekken te voeren en met zingeving bezig te zijn. In The Meeting is iedereen welkom, het is er altijd gezellig en je mag zijn wie je bent!
Wil jij je aanmelden bij The Meeting? Vraag het inschrijfformulier op via jjw@jeugdwerkpgelst.nl

Voor het meest actuele programma, en het programma voor de komende maanden kun je kijken op de website www.pg-elst.nl/jeugd

Zoals eerder al vermeld, The Meeting heeft een instagram account. Mocht u instagram hebben en het leuk vinden meer van de bezigheden van The Meeting te kunnen volgen, nodigen wij u van harte uit om ons ook te volgen! themeeting_elst

Contactpersonen voor The Meeting:

Lisette Brandsma	contactpersoon jjw@jeugdwerkpgelst.nl
vacant	voorzitter Meetingcommissie
Internet:	www.pg-elst.nl/jeugd

Nieuws jeugd

Op **14 juni** was het een spannende dag voor een aantal van de Meetingleden. Ze kregen de uitslag van hun examens! We waren blij om te horen dat Bart, Joris, Jelle, Klaas, Nils, Ruth en Lucas geslaagd zijn. Gefeliciteerd allemaal, veel succes met de aankomende plannen! Maar, nu eerst lekker genieten van de zomer!

Op **1 juli** komen de nieuwe Meetingleden kennis maken met the Meeting tijdens Meet the Meeting. De AC is druk bezig hier weer een top dag van te maken! Ook vindt op **2 juli** de overstapdienst plaats, het moment dat de groep achters onderdeel worden van the Meeting. We nodigen iedereen uit om tijdens de kerkdienst hierbij aanwezig te zijn!

Op **8 juli** wordt 'grill & chill' georganiseerd, de afsluitingsbarbecue van het jeugdwerk. Deze wordt gratis aangeboden door de jeugdraad voor alle vrijwilligers van het jeugdwerk. Voor iedereen die geen vrijwilliger is, wordt een eigen bijdrage van 5 euro gevraagd. Opgeven moet voor 1 juli via Lisette (jjw@pg-elst.nl)

Op **9 juli** stond het diner gepland, helaas hebben we besloten door de drukke agenda's van iedereen dit te verplaatsen naar een ander moment. Hierover later meer.

Op **18 juli is de Vierdaagse**. Elst staat op z'n kop en heet de vele wandelaars welkom. Wij van The Meeting willen van de gelegenheid gebruik maken om geld op te halen voor vluchtelingwerk. We hopen na een aantal jaar waarbij het niet doorging dit jaar weer een mooi bedrag op te halen. We verkopen weer allerlei versnaperingen en drinken.

Daarnaast krijgen de wandelaars de kans het toilet te bezoeken en wordt er een bewaakte fietsenstalling aangeboden. Alles om zo veel mogelijk geld te verzamelen. We zoeken nog vrijwilligers om te helpen in de voorbereidingen, maar vooral ook op de dag zelf. Heeft u zin om mee te helpen zoveel mogelijk geld op te halen, mail naar jjw@pg-elst.nl

Na de zomervakantie trappen we het seizoen af met het zeilkamp! Op **8, 9 en 10 september** gaan we weer met z'n allen naar Friesland om een leuk weekend te hebben, te zeilen en elkaar weer een beetje beter te leren kennen. Iedereen van 12 tot en met 17 jaar wordt van harte uitgenodigd mee te gaan met dit geweldige kamp! Aanmelden kan via zeilkamp@jeugdwerkpgelst.nl

Lisette Brandsma en Romanie van der Kaa

DIVERSEN

Ruimte Fietsen
Op de vierde zaterdagmorgen van april en mei hebben we samen met een groepje racefietsers een rondje gereden. Ook in juni was er op de 4e zaterdag weer een tocht gereden.
De volgende keer dat we weer op pad gaan is zaterdag 22 juli. We vertrekken om 9.00 uur bij De Ruimte. Natuurlijk met een fietshelm op.
Het is de bedoeling om een rondje te rijden van ongeveer 50 km. We zullen dus ruim voor 12.00 uur terug zijn als we proberen om 25 km per uur te rijden.

Lijkt het jou ook leuk? Dan zie ik je op zaterdag 22 juli even voor 9.00 uur bij De Ruimte. Het is een goed idee om een fit lichaam en een fitte geest te combineren.

De keer daarop is zaterdag 26 augustus. Ook weer gewoon om 9.00 uur bij De Ruimte.

Wil je meer weten? Mail dan naar Leo van Strien
Leo van Strien

Vakantie/reisverhalen
Maakt u deze zomer ook een mooie reis? Of heeft u een bijzonder vakantieverhaal?
Of heeft u een herinnering aan een mooie ontmoeting tijdens uw vakantie? Of bleef er een mooi beeld of herinnering in uw hoofd achter?
Wilt u dat met de lezers van Onderweg delen?
Dat zou natuurlijk heel mooi zijn.

Bij vragen kunt u altijd even met de redactie mailen. Het mailadres is onderweg@pg-elst.nl en de deadlines zijn altijd achterin het blad te vinden of op de website van de kerk.

Hiernaast vindt u het verhaal van Peter Smit over zijn bijzondere reis naar Israël en de bijzondere stage van Wiebe Medendorp in Zuid Afrika.
We zien uw verhalen graag tegemoet.
Namens de redactie,
Dirkje Lindeboom

De wortels van mijn geloof
Van 20 april tot en met 2 mei 2023 ben ik op reis geweest naar Israël. Er gingen 29 personen mee om het Heilige Land te bekijken en de reis was georganiseerd door Janine Kallen en Yvonne Vos van de parochie Heilige Maria Magdalena.
Israël is een land waar al van oudsher veel culturen en religies samenleven. Jodendom, Christendom en Islam vinden hier hun oorsprong. Dit geeft tot de dag van vandaag kleur, klank en geur aan dit land. Dat heb ik mogen ervaren tijdens deze reis waarin we de rijke geschiedenis en het gecompliceerde heden aan ons voorbij trokken.

Het was schitterend weer tijdens deze reis, slechts één keer een bui. Alles was van tevoren vastgelegd en we toerden met de bus van zuid naar noord waar we uiteraard de toeristische zaken niet vergaten maar het accent lag op de historische bezienswaardigheden. Niets werd overgeslagen, Olijfberg, Tempelplein, Geboortekerk, Kruisvaarder stad Akko, Kana, Nazareth, Bethlehem en ga zo maar door.

Al in het begin van de reis waren we in de Negev woestijn en daar maakte het bezoek aan de Masada bij mij grote indruk.
We wandelden naar boven naar het laatste bolwerk van de Joodse vrijheidsstrijders tegen het Romeinse rijk. Op het bergplateau staan de overblijfselen van de prachtige paleizen uit de tijd van koning Herodes. Er zijn stille getuigenissen van de Romeinse belegering die leidde tot inname van de rots in het jaar 73 en het bittere einde van de strijders die massaal zelfmoord hadden gepleegd.
We waren vlakbij de Dode zee en uiteraard hebben we daar in het zoute water gedreven. Dit was wel een hele bijzondere ervaring.

De drie dagen in Jeruzalem waren goed gevuld met alle hoogtepunten van de stad. De Olijfberg, de tuin van Getsemané en de Klaagmuur, om maar even wat te noemen.
We liepen de Via Dolorosa, erg indrukwekkend om dat te mogen lopen.

Mijn beeld van de rivier de Jordaan was die van een grote rivier, echter dat is het niet. De Linge is er nog groot bij! We zagen tijdens onze reis hoe mensen in de rivier gedoopt werden door totale onderdompeling. Ze waren goed te herkennen aan hun witte doopkleding. Voor mij is dat een mooi beeld dat mij doet denken hoe Jezus in de Jordaan werd gedoopt door Johannes de Doper.

Toen we meer naar het noorden reden en we Bethlehem en Nazareth bezochten, had ik daar het gevoel om heel dicht bij de wortels van mijn geloof te komen. De plaats van geboorte van Jezus deed me heel veel. Natuurlijk zie je dat daar in tweeduizend jaar tijd veel is gebeurd, kerken gebouwd en vele religieuze toeristische zaken maar het bleef voor mij bijzonder.

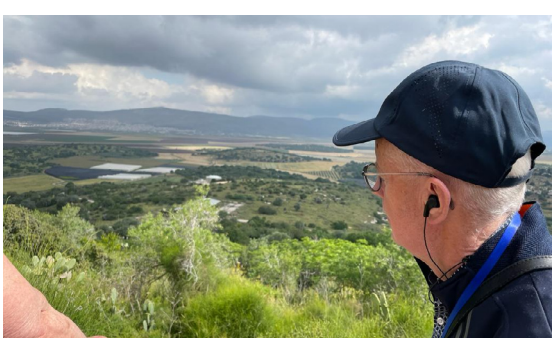

De Golanhoogte

Tijdens de laatste dagen reden we langs de kust en het bezoeken van Ceasarea was heel speciaal. De Romeinen waren hele goede bouwmeesters en het amfitheater is prachtig. De kruisvaarders hebben deze havenstad rond het jaar 1000 bezocht en veroverd om het Beloofde Land te bevrijden.
Er zijn zoveel historische feiten verteld, het is te veel om op te noemen. Wat is er veel gebeurd op die vele historische plaatsen.

Het herdenkingscentrum Yad Vashem hebben we ook bezocht, dat mag je in dit land niet overslaan vind ik.
Hier is het bezit en archief over de Holocaust sinds 1953 gevestigd en men kan daar in de databank de informatie vinden over de miljoenen slachtoffers van de Holocaust. Om stil van te worden.

Het was een geweldige ervaring om deel uit te maken van deze groepsreis en zoals al genoemd, het speciale gevoel van het dichtbij komen van de wortels van mijn geloof is voor mij een prachtige herinnering.

Op www.facebook.com/Bijbelreis kunt u meer foto's en verhalen lezen van de reis.
Peter Smit

Wiebe goes Africa
Vroeger als mijn ouders vroegen of ik het erg vond als we gingen verhuizen was mijn antwoord: 'Nee hoor, dan krijg ik alleen maar meer vriendjes'. Dus toen ik erachter kwam dat ik vanuit mijn opleiding fysiotherapie ook een half jaar in het buitenland kon studeren, hoefde ik niet lang na te denken en besloot ik te verhuizen. En niet een paar straten verder op, maar op 9.651 km hemelsbrede afstand van Nederland. Bestemming: Genadendal, Zuid-Afrika.

Voor vertrek had ik met medestudenten een zogenaamde 'intensieve week' – een week waarin we werden klaargestoomd voor ons vertrek naar het buitenland. Onderwerpen als taal, onderzoek doen en professionaliteit kwamen aan bod; maar voornamelijk cultuur werd groot uitgelicht. Hoe pas je je aan in een andere cultuur, wat is beschaafd en beleefd om te doen, wat zijn de absolute no-go's en welke barrières kom je mogelijk tegen? Zo vertelde een docent: 'In Zuid-Afrika is het niet raar om om hulp te vragen. Je buurman bellen om hulp te vragen midden in de nacht is niet vreemd; aanbellen bij een goede vriend of je misschien kan

mee-eten, is niet raar.' Hier in Zuid-Afrika leven mensen vanuit de gedachte uit het Afrikaanse woord: Ubuntu, wat 'I am because we are' betekent.

Op dag één in Genadendal leerde ik een jongen kennen via de voetbal: Nestah. Het klikte meteen. Op dag twee werd ik vroeg wakker en wilde ik wel een stukje gaan hardlopen, maar wist niet of het veilig was om in mijn eentje te gaan. Met de gedachte van de intensieve week in mijn achterhoofd besloot ik naar zijn huis te rennen om zeven uur 's ochtends. Zijn vader stond gelukkig al buiten de planten water te geven. Ik vroeg of Nestah misschien met mij een rondje wilde hardlopen met een kleine onzekerheid in mijn stem. Ik wist tenslotte ook niet of het echt zo werkte. Zijn vader zei: 'Hij slaapt nog, maar ik ga hem voor je wakker maken.' Even later hoorde ik vanuit het huis: 'Nestah wakker worden, Wiebe is hier en wil een rondje hardlopen.'

Binnen twee minuten had hij zijn kleding aan, een banaan gegeten en een beetje koud water in zijn gezicht gegooid, veters gestrikt en ready to go. Inmiddels zijn we hechte vrienden (zie foto).

Nestah en Wiebe

Ik werk bij de South-African Red Cross Society en bij Home-Based Care. Beide organisaties houden zich bezig met het verzorgen van de kwetsbare mensen in de gemeenschap. Ik assisteer als fysiotherapeut door op huisbezoek te gaan. Dit bestaat uit verschillende taken zoals: oefeningen doen, een praatje maken of gewoon een stukje wandelen. Het is enorm dankbaar werk. De mensen die ik help hebben namelijk vaak geen toegang tot de gezondheidszorg. Voor elke oefening die ik met ze doe krijg ik wel tien keer 'baie danki' te horen.

Of mensen willen een colaatje bij de supermarkt voor me kopen, terwijl ze niet veel hebben. Voor mijzelf is het een enorm leerzaam proces: omgaan met taalbarrières, een andere cultuur en creativiteit tonen omdat er weinig materialen voor handen zijn. Begin juli zit dit avontuur er helaas weer op.
Wiebe Medendorp

Kunst in de Kerk
Tot 15 augustus kunt u nog genieten van de expositie 'Landschap in de kijker' van Max Eilander, met onder andere schilderijen van de Ooipolder.

Open op zaterdag 1 juli en 5 augustus van 13.30 tot 16.30 uur en 18 juli tijdens de Vierdaagse.

Schilderij Max Eilander

Vanaf 15 augustus zijn er schilderijen van Saskia van den Berg uit Nieuw-Een (Drenthe). 'Expressie door impressie'. Abstracte/ geabstraheerde en kleurrijke schilderijen, waarin niet zozeer de focus wordt gelegd op een onderwerp, maar door middel van ritme, herhaling van vorm en kleurgebruik lijkt het een onderdeel van een groter geheel.
Meer hierover in het volgende nummer van Onderweg en op de website.

Open op zaterdag 2 september van 13.30 tot 16.30

Aukje Spoelstra

Stichting Algemene Hulpdienst Elst

Hulp bij maaltijdvoorziening, personenvervoer, kleine klusjes in en om het huis, boodschappen en tuinonderhoud.
0481-374926 (op werkdagen van 9.00 - 10.00 uur)
info@hulpdienstelst.nl
www.hulpdienstelst.nl

MUZIEK

Orgelconcerten
Bach, Bach en Bach
In dit teken staat het orgelconcert dat Dirk Luijmes op zondag 2 juli geeft in de Grote Kerk van Elst. Het is ook driemaal dezelfde Bach: Johann Sebastian, de allergrootste. Natuurlijk brengt Dirk een monumentaal Preludium en Fuga ten gehore, maar daarnaast vertolkt hij een frivole, kamermuziekachtige Triosonate. Maar een Bach-programma zonder kleurrijke koraalbewerkingen zou niet compleet zijn. Daarvan speelt Dirk er dan ook enkele. Met dit concert bijt de Orgelstichting het spits af voor het nieuwe concertseizoen; tot december staat op elke eerste zondag van de maand een concert van een vooraanstaande organist op het programma.

Op zondag 6 augustus is het de beurt aan de begenadigde Arnhemse organist Wim Roelfsema, al een paar keer eerder bij ons te gast geweest. U weet het al lang, maar voor de volledigheid toch nog maar even: het concert begint om 12.00 uur, duurt niet langer dan een uur en is gratis toegankelijk. Na afloop is er een collecte.
Namens de Orgelstichting, Peter de Leeuwerk

Muzikalitijd

mu·zi·ka·li·tijd (de; meervoud: muzikalitijden)
1. Een moment of ogenblik om het over muziek te hebben, ter lering en vermaak.
2. Het ontsnappen aan de tijd door muzikaal bezig te zijn.

Muziek en liturgie (deel 2)

In de vorige Onderweg moedigde ik u aan om het Kyrië en Gloria van lied 299d voor Pinksteren te oefenen, terwijl Pinksteren al voorbij was toen u de Onderweg in de bus kreeg. U heeft echter niet voor niks geoefend, want we gaan het vaker doen.

Op 3 september zingt G-noot weer en dan wordt ook het heilig avondmaal gevierd. Hoewel de contouren van de viering nog gevormd moeten worden, lijkt het mij een uitstekende gelegenheid

om op ontdekkingstocht te gaan in het liedboek. Wat dacht u van het gezongen tafelgebed, lied 403c? Een mooie zingbare melodie afgewisseld tussen voorganger, koor en allen.

Het Onze Vader in De Nieuwe Bijbelvertaling, getoonzet door Jetty Podt (lied 369e), kan met of zonder koor worden gezongen. Het heeft een reciterend karakter, afgewisseld tussen A-majeur en fis-mineur. Het benadrukt het in eenvoud, zonder poespas, bidden tot God.

Het Kyrië en Gloria van lied 299d kan een mooi vervolg krijgen door het Sanctus en Benedictus van lied 404d en het Lam Gods van lied 408d te zingen in wisselzang tussen koor en allen. Om u niet te overladen met nieuwe melodieën (al moet u zichzelf niet onderschatten), kan op termijn zelfs het Credo van Willem Vogel worden gezongen: lied 340c. Zo zijn alle onderdelen van het ordinarium dan aanwezig.

Er is genoeg voor een derde deel over muziek en liturgie. Ik denk dat ik dan 's een balletje opgooi hoe een orde van dienst opgebouwd zou kunnen worden dat past bij de manier van kerken in Elst. Puur conceptueel gedacht, om over na te denken. Daarin is dan plek voor het benadrukken van de 'hoogtepunten' van de viering zoals hierboven omschreven, maar ook de opening, de lezing uit het evangelie en de zegen. Als organistenteam hebben we de laatste tijd ook meer ingezet op het vermelden van de te spelen orgelwerken, zodat er meer bewust geluisterd wordt. Die gedachtegang zou een volgende upgrade kunnen krijgen: tot 10 uur krijgt u de gelegenheid om ongestoord te socializen, om 10 uur klokslag begint de viering met een mooi muziekstuk van ongeveer 3 à 5 minuten. Hetzelfde kan aan het einde worden herhaald.

Tenslotte voor een betere doorbloeding van ons lichaam: niet alleen staan bij de groet en het openingslied, maar ook bij de evangelielezing (met een gezongen Halleluja zoals lied 338m?) en het lied na de overweging. Ter overweging.
IJsbrand ter Haar

Openingstijden Tempel|Kerkmuseum Elst
Het Tempel|Kerk Museum is geopend:
Van 1 oktober tot 1 april: elke 1e zaterdag van de maand.
Van 1 april tot 1 oktober: elke zaterdag. In juli en augustus ook elke zondag.
Van 13.30 - 16.30 uur.
Rondleiding om 14.00 uur
(€ 5,00 pp,
€ 2,00 kinderen t/m 12 jaar).

tempel | kerk
museum elst

Voor bezoeken op maandag t/m vrijdag:
afspraken via de koster (koster@pg-elst.nl)

EXPOSITIE GROTE KERK ELST (GLD)

17 mei - 16 augustus 2023

MAX EILANDER

CONTRASTEN - SCHILDERIJEN

Landschappen in de kijker

Zaterdag 3 juni, 1 juli, 5 augustus van 13.30 - 16.30 uur en dinsdag 18 juli (tijdens de doortocht van de Vierdaagse) is de kerk geopend om de expositie te bezoeken.

Van harte welkom!

www.pg-elst.nl

Protestantse Gemeente
Elst

KUNST
IN DE GROTE
KERK
ELST